

DRIEMASTER

Natrappen

Wellicht vanwege de anti-revolutionaire resp. radicale festijnen heeft het congres van de JOVD in Emmen niet veel aandacht van de landelijke pers getrokken. Het is daarom dubbel jammer dat de weinige bladen die zich wel met onze organisatie hebben bezig gehouden dat op weinig heldere wijze hebben gedaan. Temeer omdat de positie van de JOVD voor de buitenstaander weinig doorzichtig is. De JOVD moge dan in naam onafhankelijk zijn, sinds jaar en dag oriënteert ze zich op de VVD, waarmee „hartelijke contacten” worden gehouden die worden gehonoreerd met een financiële bijdrage van drieduizend gulden.

Kon de JOVD zich in het verleden nog wel eens forse kritiek aan het adres van de VVD veroorloven — tussen VVD en laten we maar zeggen de PvdA bestond immers een gapende lacune — ná de stichting van D'66 werd al spoedig, zowel in de organisatie als in de VVD alsook bij de buitenwacht, iedere „linkse” opstelling, men denke maar eens aan de weerstanden die de „Stemverheffing” heeft opgeroepen, uitgelegd als een opschuiving naar de nieuwe partij, en niet steeds ten onrechte. Belangrijke delen van de JOVD vertoonden immers een onverholven voorkeur voor D'66, die het markantst tot uiting kwam bij het stemadvies van de Driemaster in februari 1967. De voornaamste boosdoener, de toenmalige hoofdredacteur Rob Marcuse, werd door de ledenvergadering van de JOVD in Amersfoort naar huis gezonden.

Na die tijd is de „onafhankelijke positie”, waar

de JOVD zo trots op was, hoe langer hoe meer een grap geworden. De ernst van de zaak wil, dat de JOVD een politieke keus voor de VVD heeft gemaakt op het moment dat het Liberaal Beraad werd ingesteld, en tegelijkertijd de vereniging werd duidelijk gemaakt dat verdere contacten met D'66 niet op prijs werden gesteld. Zo de JOVD ooit de hoop heeft gehad een brugfunctie te kunnen vervullen tussen VVD en D'66, al heel spoedig moest blijken dat die hoop een pure illusie is geweest.

Als logische consequentie van deze beleidslijn — en ook gezien de deplorabele toestand waarin de JOVD vooral in financiële opzich verkeert — heeft het Hoofdbestuur van de JOVD voorgesteld de banden met de VVD nauwer aan te halen.

Hier komen wij op een artikel van oud-voorzitter van de JOVD, thans VVD-kamerlid H. Wiegel, in het Algemeen Dagblad van 15 november j.l. Wij krijgen sterk de indruk, maar kunnen het ons nauwelijks voorstellen, dat Wiegel niet helemaal heeft begrepen waar het in Emmen om gegaan is.

Het feit is namelijk dat de JOVD financieel en organisatorisch niet meer valt te runnen, een feit is voorts dat de JOVD zich — vooral na de afstoting van de linkervleugel in 1967, zodat Martin van Amerongen terecht in Vrij Nederland de geboorte van de JOVVD kon aankondigen — in het isolement met de VVD had begeven. Een isolement dat pijnlijk bleek bij de „concentratiegesprekken” der politieke jongerenorganisaties waarbij de JOVD geheel alleen stond. Dat was in het begin van dit jaar.

Wiegel nu vertelt in zijn AD-kolom dat het Hoofdbestuur met „plannetjes” kwam om de JOVD „zelfmoord” te laten plegen. Gelukkig was er aldus Wiegel, de „oude garde” die zei („uitgezonderd het D'66-kamerlid Nypels”) voor die „plannetjes” van het hoofdbestuur niet te voelen”. En in alle bescheidenheid voegt Wiegel daar aan toe: „PvdA-kamerlid Roethof en ik hadden daar geen verschil van mening over”.

We vragen ons in gemoede af: Waarom deze toon tegenover een Hoofdbestuur dat nu eens eindelijk consequent durfde te zijn?

SMIT KINDERDIJK

SCHEEPSBOUW

SINDS 1687

Ons is dat niet duidelijk geworden. Het is immers volslagen bezijden de waarheid wanneer men zoals Wiegel doet, wil suggereren dat het Hoofdbestuur de vergadering met de „plannetjes” heeft willen overdonderen. Want, de ledenvergadering van Dalfsen heeft in juni het Hoofdbestuur van de JOVD gemachtigd met het Hoofdbestuur van de VVD te gaan praten. Wat de heer Wiegel als lid van de JOVD, maar vooral ook als lid van het Hoofdbestuur van de VVD toch nauwelijks zal hebben kunnen ontgaan.

De vergadering in Emmen kreeg een volslagen andere wending, en ook dat kan de heer Wiegel niet zijn ontgaan, na de kijk van Erwin Nypels (dat deze kamerlid is voor D'66 doet in deze samenhang natuurlijk niets ter zake, evenals de omstandigheid dat Roethof in de Kamer zit voor de PvdA en Wiegel voor de VVD) op de toekomst van de JOVD.

Of liever nog: de toekomst van jongerenorganisaties überhaupt.

Het heeft geen zin het betoog van Nypels hier te herhalen. Waar het op neerkomt is dat de „jonge generatie” geen behoefte meer heeft aan een aparte organisatie, wat bewezen wordt door het noodlijdende bestaan van **alle** klassieke jongerenorganisaties. Wie 16 jaar of ouder is kan daarom bv. in D'66 meepraten met dezelfde rechten als een honderdjarige in het politieke vak vergrijsde.

Wat men daarom ook van de voorstellen van het Hoofdbestuur van de JOVD wil beweren (dat het onderhandelingsresultaat wat mager is uitgevallen, dat men beter het lidmaatschap van de VVD voor alle JOVD'ers verplicht had kunnen stellen, dat de club niet uit de financiële moeilijkheden is gekomen), in ieder geval niet dit dat ze géén duidelijkheid zouden hebben verschaft, en dat ze van innerlijke logica ontbloot waren.

Want wat gebeurt er nu?

De JOVD gaat niet meepraten in de partijraad

van de VVD. De JOVD zal voorlopig niet vertegenwoordigd zijn in de diverse partijcommissies. Is dat een oplossing? Wij menen van niet.

Het is de verdienste van het oude Hoofdbestuur geweest dat het politieke realiteiten heeft durven erkennen. Het nieuwe Hoofdbestuur doet dat zonder twijfel ook. Aan adviezen als zulke van de heer Wiegel, die de JOVD aanraadt voort te gaan „op de weg die de JOVD vanaf het begin van haar bestaan heeft gevolgd”, heeft het zittende Hoofdbestuur niets.

Want dat is het nu juist wat niet meer kan! Financieel niet, organisatorisch niet, qua aantal niet.

Suggereren alsof over deze kwesties tussen het oude en nieuwe hoofdbestuur enig verschil van mening zou bestaan vinden wij maar een kwalijke zaak. Het denigrerende karakter van Wiegels geschrijf over de „plannetjes” van het Hoofdbestuur heeft voor ons bepaald het karakter van een trap na, waarvan de reden ons vooralsnog niet erg duidelijk is.

En wanneer de heer Wiegel het zo belangrijk vindt „bruggen te slaan naar andere personen en groeperingen” mag hij voor dat standpunt allereerst wel een begrip gaan vragen bij bv. de heer Geertsema, die het voorlopig wél vindt dat de confessionelen en de VVD zo aan elkaar gebakken zitten.

De JOVD doet in feite sinds jaren niets anders. Het resultaat is tot nu toe nihil. Daarom is het feit dat drie oud-voorzitters voor drie verschillende partijen in de kamer zitten, niet zo zeer een bewijs van de stelling dat de JOVD zo „onafhankelijk” is, als wel van de omstandigheid dat de VVD op liberalen zo weinig aantrekkingskracht uitoefent.

De heer Korthals zegt terecht: wij mogen dat niet verzwijgen. „Wij moeten er uit leren”.

Bij de heer Wiegel is dat helaas nog wel aan „dovemansdeur geklopt”.

REDACTIE

DRIEMASTER

21e jaargang, no. 9, 4 december 1969

Maandblad van de onafhankelijke Liberale Jongeren-Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD).

HOOFDREDACTEUR: G. van der Meer. LEDEN VAN DE REDACTIE: mej. A. Gijsberts, M. P. van Dijk (secretaris), drs J. H. Lambers (administratie). REDACTIE-ADRES: Abbenesstraat 22-II, Amsterdam, tel. 020-172507. KOPIJ JOVD-JOURNAAL: Bloemgracht 101-I, Amsterdam, tel. 020-237495. ADMINISTRATIE-ADRES: Helperszoom 349, Groningen.

ABONNEMENTSPRIJS: Minimaal f 7,50 per jaar; voor leden gratis. ADVERTENTIE-TARIEVEN worden gaarne verstrekt door de administrateur. BETALINGEN van advertentie- en abonnementsgelden uitsluitend op giro-rekening 277760 t.n.v. Stichting „De Driemaster” te Den Haag.

ALGEMEEN SECRETARIAAT van de JOVD: De Genestetlaan 2A, Zeist, tel. 03404-10165. ALGEMEEN PENNINGMEESTER van de JOVD: Van Nijenrodestraat 105, Den Haag, giro-rekening 953500.

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN AAN ONZE ABONNEES

Tengevolge van de financiële positie van de Driemaster zal ons blad enige malen in mini moeten verschijnen. Hoe vaak dit zal zijn is in sterke mate afhankelijk van de wijze waarin de afdelingen en leden actief zijn in het werven van abonnees en advertenties alsmede met de verkoop van losse nummers.

Voor de zeer aantrekkelijke premieregeling die hiervoor ingesteld is, zij verwezen naar de circulaire op het

afgelopen congres. Eén afdeling heeft inmiddels reeds een bedrag van f 54 ontvangen! Deze circulaire wordt op aanvraag toegestuurd.

De vroegere verrassingspremie vervalt hiermee.

De toezending van gratis nummers voor propagandadoeleinden etc. wordt gestaakt. De prijs is thans 30 cent, met reductiemogelijkheden bij grote afnamen.

Tenslotte dient iedere afdeling in acht

te nemen dat het bepaald niet de bedoeling is dat donateurs gratis Driemasters van ons toegestuurd krijgen. Dit ter wegneming van bestaande misverstanden. (Donateurs kunnen eventuele nota's naar „hun" afdeling doorsturen). Een afdeling betaalt f 5.— voor het abonnement van zijn donateur(s) en wel rechtstreeks aan de Driemaster-administratie.

ADM. DRIEMASTER

N.V. SCHEEPSBOUWWERF MACHINEFABRIEK

„DE KLOP"

INDUSTRIEWEG 4

SLIEDRECHT

Isolatie- en
Plaatwerkbedrijf
ROTAMISOL

**Uitvoerders van warmte-,
koude- en geluidsisolatie**

Kantoor: Verschoorstraat 69-71,
Rotterdam, tel. 010 - 273954
Couperusstraat 48, Ridderkerk,
tel. 01804 - 5503

bouwwerken
heiwerken
pijpleidingen
zinkers
grondboringen

VISSER & SMIT'S AANNEMING MIJ NV

PAPENDRECHT TEL. 01850-51044

**N.V. Aannemersbedrijf
v/h J. STAM**

Kortenaerstraat 3
ZWIJNDRECHT
Tel. 01850-5839

WONINGBOUW

NRC

Krant
die de vrijheid
lief heeft

bijvoorbeeld:
de vrijheid die het u mogelijk maakt
in ons land te kiezen welke krant
u wilt lezen.

Beste Henk Bosma,

Je moest het roer overnemen toen het JOVD-scheepje al in zwaar water terecht was gekomen.

Ik ben ervan overtuigd, dat je met inzet van al je krachten alles hebt gedaan om voor ons rustiger wateren op te zoeken. Dat je daarin niet bent geslaagd is niet aan jou te wijten, maar aan een muitende bemanning waar geen zee mee te bezeilen is. Om de platgetreden, maar in dit geval mijns inziens functionele, beeldspraak af te ronden stel ik vast dat de JOVD de „vliegende hollander” in de Nederlandse politiek begint te worden. Zoals sinds jaar en dag gebruikelijk drukte de JOVD haar waardering voor de scheidende voorzitter uit, in een ovationeel applaus, tijdens de bestuurswisseling. Door het te lang uitlopen van de vergadering te Emmen is dit jou, ten onrechte, niet ten deel gevallen.

Ten onrechte, omdat het veel zwaarder is om in moeilijke tijden een zaak draaiende te houden, dan in gunstige tijden een spektakulair suksesje te behalen. Je hebt je van een oneervolle taak gewetensvol en energiek gekweten.

Hiervoor mijn dank en waardering.

w.g. AUGUST M. J. MEIJER

De redactie sluit zich hier gaarne bij aan.

* * *

Het afgelopen lustrum-congres in Emmen is het eerste congres geweest dat ik heb meegemaakt en ik heb er geen spijt van gehad, dat ik dit congres in z'n geheel het uitgezeten. Als ik een korte terugblik werp op de vergadering, dan moeten mij de volgende dingen van het hart.

Het is mij duidelijk geworden, welk een geweldig heet hangijzer de onafhankelijke positie van de JOVD reeds geruime tijd binnen de JOVD is. Ik kan mij dan ook goed voorstellen dat het bestuur eindelijk wel eens duidelijkheid t.a.v. deze kwestie wilde en de vergadering daarom een uitspraak daarover afgedwongen heeft. Het resultaat, het zich richten op de VVD is naar mijn mening toch niet erg bevredigend. Het is begrijpelijk dat een

aantal leden praktisch politieke invloed wenst. Dat velen van hen dan in eerste instantie de VVD op het oog hebben is begrijpelijk. Het is echter onjuist om met de hele JOVD op de VVD af te koersen, omdat een groot aantal JOVD-ers op het ogenblik nog niets van de politiek afweten, maar juist lid zijn geworden van de JOVD om zich in de politiek te kunnen ontwikkelen en te bekwamen, om vervolgens een gefundeerde politieke keuze te kunnen doen. En tot bovengeschreven categorie leden rekent ondergetekende zich ook. Daarom ben ik tegen enige band met een politieke partij, en daar de discussie nog niet gesloten is stel ik het volgende voor:

— een naamsverandering in bijvoorbeeld Onafhankelijke Liberale Jongeren Organisatie, OLJO, want voortdurend wordt de JOVD met het rotte image van de VVD beplakt;

— de organisatie stelt zich ten doel aan de basis zoveel mogelijk jongeren de gelegenheid te geven zich onafhankelijk te ontwikkelen en te oriënteren en politiek nog niet geïnteresseerde jongeren voor de politiek te interesseren;

— aan de top, politiek reeds deskundige leden politieke denkbeelden te laten uitwerken en deze na goedkeuring door de algemene ledenvergadering zo mogelijk via politieke partijen in praktijk te laten brengen en verder deze leden de politieke partijen kritisch te laten begeleiden.

Het in Emmen aangenomen voorstel dient dan ook als volgt in de praktijk

te worden gebracht. Er wordt een commissie ingesteld, die tot taak krijgt namens de van naam veranderde organisatie, invloed binnen de VVD te verwerven, deze partij kritisch te begeleiden en haar dus liberaler te maken, het rotte image uit te wissen en de denkbeelden der OLJO binnen deze partij proberen te realiseren. Er kunnen desgewenst meerdere van dergelijke commissies worden ingesteld, die zich op andere politieke partijen richten bijv. D '66.

Deze commissies worden, op voordracht van het bestuur of een aantal leden, door de algemene ledenvergadering ingesteld en gekozen en zijn ten allen tijden verantwoording verschuldigd aan de vergadering, omdat ze de vereniging vertegenwoordigen. Ik geloof dat er behoefte bestaat aan een dergelijke organisatie en dat bijna alle huidige JOVD-ers zich binnen deze organisatie thuis zullen voelen. Tevens verwacht ik aanzienlijke ledenwinst van een dergelijke nieuwe structuur.

w.g. J. A. NIJBOER,

Washuisterweg 3, Ten Boer

(van redaktiewege enigszins bekort)
De redactie hecht eraan, u erop attent te maken dat met de hand geschreven, ons toegezonden brieven voor publicatie niet kunnen worden aanvaard. De redactie behoudt zich eveneens het recht voor indien zulks noodzakelijk is een ingezonden brief te bekorten.

NA EMMEN: AAN DE SLAG!

Vette en magere jaren wisselen elkaar gewoonlijk af. Ook bij de JOVD. Naarmate de verkiezingsjaren naderen neemt de motivatie voor het politiek jongerenwerk meestal sterk toe. Het nieuwe hoofdbestuur bruist van activiteit, dat kan ik u verzekeren! Het congres te Emmen heeft ons gestimuleerd. De veelal bewegende discussies over de politieke positie en de opmerkingen over de interne werkwijze van de JOVD hebben ons geleerd, dat de JOVD ook onder de leden nog steeds sterk leeft. Maar dat zal dan ook tot uiting dienen te komen in de voor ons liggende jaren. Op alle niveaus — met name in de afdelingen — zal hard en gemotiveerd gewerkt moeten worden. Want alleen met goed functionerende afdelingen kan de JOVD haar doelstellingen realiseren. Daarom zal het hoofdbestuur beleid er vooral op gericht zijn de participatie van de afdelingen in het landelijk beleid aanzienlijk te vergroten. Het middel hiertoe is een goede commu-

nicatie, welke verwezenlijkt kan worden door voor de Verenigingsraad nieuwe stijl naast de districtsbesturen ook alle afdelingsbesturen uit te nodigen.

Meer aandacht zal ook besteed worden aan de hoofdbestuurbulletins (worden erg dik, met erg veel informatie en zo).

De vergaderformule van de congressen zal zodanig gewijzigd worden, dat iedere deelnemer een redelijke inbreng kan hebben.

Met dit kader van plannen hoopt het hoofdbestuur de JOVD nieuwe impulsen te kunnen geven. Vele politieke en maatschappelijke problemen wachten nog steeds op een liberaal standpunt. De JOVD dient deze standpunten te formuleren en te effectueren. Voor dit laatste biedt de nauwere samenwerking met de VVD goede perspectieven.

Het hoofdbestuur rekent op u allen!
DICK DEES,
landelijk voorzitter

Afscheid

Traditiegetrouw zullen wij een stukje wijden aan een vertrekend redaktielid. Ada Justman Jacob heeft als toezienend voogd de redactie verlaten. De wijze waarop zij altijd met ons heeft kunnen converseren over het wel en wee van ons blad en niet in de laatste plaats over onze organisatie in z'n

totaliteit, brengt ons ertoe haar hiervoor onze hartelijke dank te zeggen. Aan Anneke Gijsberts nu de taak deze functie over te nemen. Wij hopen op een even vruchtbare als genoeglijke samenwerking met ons redactieteam.

REDAKTIE

Misser

De Amerikaanse politiek heeft, zoals nu is gebleken, sinds kort een enigszins met senator Van Riel vergelijkbare grootheid in haar midden in de vorm van de van griekse afkomst zijnde vice-president Spiro Agnew. Ook hij heeft het aangedurfd tegen het vilein gedoe in de publiciteitsmedia met name van de radio- en televisie-maatschappijen te waarschuwen. Als direkte pleitbezorger van censuur wilde de Amerikaanse vice-president zich niet lenen, hetgeen ertoe leidde dat hij zulks dan ook slechts indirect deed en dat is, zoals u weet veel minder erg niet waar.

Wel kan gesteld worden dat de uitspraken van de heer Agnew symptomatisch zijn voor de paniekgevoelens van de representanten van de Nixon-administratie. Juist in deze tijd laaien de weerstanden tegen de Vietnam-crisis weer hoog op en maken het voor de leidende Amerikaanse politici

moeilijk hun ware gedaante te onderdrukken. De kwestie Vietnam zou wellicht in het vergeetboek raken door de laatste maanreis. Dit neemt echter niet weg, dat de afgelopen maanden de publieke opinie zich in het bijzonder met Vietnam heeft bezig gehouden, niet alleen in de Verenigde Staten maar ook daarbuiten. Het Moratorium en de Protestmars naar Washington, alsmede de protestmarsen buiten de V.S. moeten toch eigenlijk bij de autoriteiten in het algemeen en de Amerikaanse gezagsdragers in het bijzonder, aanleiding hebben gegeven de „kapitalistische” positie in met name Zuid-Oost Azië eens ernstig op haar doelmatigheid en rechtmatigheid te bezien.

De publieke opinie heeft zich gewijzigd, zodanig dat de Vietnampolitiek van de Nixon-regering door een veel grotere groep dan voorheen wordt verhuisd. En zoals Spiro Agnew „be-

wijst”, komt dat door de eenzijdige voorlichting der publiciteitsmedia. Wij geloven echter dat de Amerikaanse Vietnam-politiek wel degelijk gespeend is van elk gevoel van werkelijkheidszin. Een de-escalatie is namelijk nog allerminst op korte termijn te verwachten ondanks de symbolische terugtrekking van enkele tienduizenden manschappen.

Na de dood van Ho is het Noordvietnamese verzet weer in alle hevigheid toegenomen. Hun agressiviteit richt zich vooralsnog op de door de Amerikanen aan Zuidvietnamese militairen overgedragen bases, hetgeen succes verzekert. En dat is jammer voor de Zuidvietnamese leiders, die zo hoog opgaven van de kwaliteiten van hun troepen, hetgeen toch eerst zou blijken na het vertrek van de Amerikanen. Medelijden met de Zuidvietnamese leiders lijkt dan ook het enig vindbare argument voor Nixons politiek.

Toegegeven, Vietnam is een kennelijk politiek nog steeds moeilijke zaak, maar het is niet zo dat in een democratie het volk niet zou mogen zeggen wat het denkt. Door het aanvallen van de voor de berichtgeving verantwoordelijke personen slaat men de plank mis. Het ontwakende deel der Amerikaanse natie omvat een veel grotere groep en de invloed van de pers op deze groep is waarschijnlijk minder groot dan Agnew had gedacht. Onderzoekingen tonen dat aan. Het image van de nu een jaar zittende regering der VS is er door de valse verwijten van een vice-president niet op vooruitgegaan. De toekomst ziet er dan ook somber uit.

M. P. VAN DIJK

Friesch Groningsche Hypotheekbank N.V.

pandbrieven

een veilige belegging met zeer hoog rendement

Hommage aan Prof. Oud

Is Oud een staatsman geweest? vraagt H. J. L. Vonhoff op pagina 154 van zijn boek *Bewegend Verleden* *). Op dezelfde pagina komt het antwoord: Met Oud heeft Nederland een staatsman verloren.

De eisen waaraan een staatsman, aldus Vonhoff, moet voldoen, zijn: hij moet positief staan tegenover de maatschappij waarin hij werkt; de gunstige gevolgen van het werken moeten na de dood van de staatsman naspeurbaar zijn; ook buiten eigen kring moet de staatsman gewaardeerd worden.

Het lijkt er een beetje op dat Vonhoff eerst heeft geconcludeerd dat Oud een staatsman is en vervolgens de eisen heeft geformuleerd, in dit geval speciaal toegesneden op prof. Oud. Het lijkt mij dat de vraag, waarmee dit stukje begint en waarmee het boek eindigt, er een beetje met de haren is bijgesleept. Natuurlijk, Oud heeft enorme verdiensten. Vonhoff noemt in de allereerste plaats zijn onvermoeibaar ijveren voor de parlementaire democratie, tot uiting komend o.a. in het comité Eenheid door Democratie, dat tegen het opkomende fascisme waarschuwde. Dat die parlementaire democratie zo hecht in ons volk verankerd ligt is zeker ook de verdienste van Oud geweest.

Wij zouden nog een vierde eis aan de staatsman willen stellen: in de grote vragen van de tijd moet hij zich kunnen losmaken van de beperkingen die de tijd stelt, gebaseerd op een diep historisch inzicht, met een open oog voor de toekomst.

En dan blijft van het staatsmanschap van prof. Oud niet zoveel over als Vonhoff ons wil suggereren. Zijn boek draagt de bewijzen zelf ook aan. Uitvoerig wordt uit de doeken gedaan de rol van Oud in, om nu maar de twee grote vragen in de Nederlandse politiek tussen 1930 en 1950 te nemen: de financieel-economische en de Indonesische politiek. Zoals men weet is Oud altijd zijn politiek van „aanpassing” en de „gave gulden” blijven verdedigen, wat zijn populariteit in de mede door hem opgerichte Partij van de Arbeid niet ten goede is gekomen.

En ook in de Indonesische kwestie kan Vonhoff niet duidelijk maken dat Oud geprobeerd heeft het streven van de Indonesische nationalisten te willen begrijpen en aan zijn achterban uit te leggen. Oud is hier typisch de man van het bijsturen geweest, van het zoveel mogelijk verzachten van de

nadelige gevolgen, en niet de grote voorman.

Met die achterban heeft Oud het moeilijk genoeg gehad. De tegenstellingen tot Van Riel (in wezen de tegenstelling democraat versus liberaal) worden door Vonhoff breed uitgemeten. Ook over de affaires Korthals, Visser en Stikker wordt men door Vonhoff uitvoerig ingelicht (wat nog niet wil zeggen uitputtend).

Al met al moeten wij zeggen dat Vonhoff er in is geslaagd een boeiend beeld van Oud te schetsen — van zijn weg naar de Tweede Kamer, als kamerlid, als minister, als Rotterdams burgemeester, als politieke leider van de VVD, als minister van Staat, als auteur van standaardwerken. Een onvoorstelbaar vruchtbaar leven

— maar desondanks heeft het geen zin Oud te mythologiseren. Oud zou het vermoeden wij zelf niet eens gewild hebben, bescheiden en de relativiteit der dingen en mensen als democraat terdege beseffend.

Tot slot twee complimenten: de eerste aan Vonhoff voor zijn nuchtere stijl, die soms zo zeer doet denken aan Ouds „Jongste Verleden” dat men moet aannemen dat Vonhoff zich sterk met Oud heeft geïdentificeerd, wat de kwaliteit en historische waarde van zijn boek alleen nog maar doet toenemen.

Het tweede aan de drukker, die van het boek in typografisch opzicht een juweel heeft gemaakt.

*) *Bewegend Verleden*; een biografische visie op prof. mr. P. J. Oud door H. J. L. Vonhoff. Uitgever: N. SAMSOM N.V., Alphen aan den Rijn, 182 pagina's. Prijs: 22,50.

HB-tafel

Tijdens het lustrumcongres heeft een nieuw H.B. achter de tafel plaatsgenomen. Behalve taak en werkzaamheden aan hun functie verbonden zullen alle H.B. leden zich speciaal belasten met een gedeelte van de organisatie, wat inhoud dat ieder der H.B. leden een district onder haar/zijn hoede zal nemen. Ter uwer informatie vermelden we hier alle namen, adressen en het te behartigen district.

Voorzitter: D. Dees, R. Schumannstraat 44, Utrecht of Regentesse-laan 14 te Breda, tel. 01600-39682 (weekend). *District Brabant*.

Secretaris: J. Ekkers, de Genestet-laan 2a, Zeist, tel. 03404-17417 of 10165.

Penningmeesteresse: mej. B. Verdegem, Spreeuwenstraat 10, Hengelo, tel. 05400-10905 overdag, 05400-12775 's avonds. *District Oost*.

V.V.P.: J. C. Wiebenga, Rapenburg 52, Leiden, tel. 01710-40138. *District Centrum*.

V.V.O.: J. Weggemans, Fivelstraat 4, Groningen of Amelte 12, Assen, tel. 05920-14564. *District Noord*.

2e secretaresse: mej. M. Sanders, Junolaan 31, Rotterdam, tel. 010-183644. *District Zuid-West*.

7e lid: mej. A. Gijsberts, v. Nijenrode-

HOTEL WITTEBRUG

DEN HAAG - SCHEVENINGEN

alle kamers met privé bad en douche

nieuwe Restaurant en Lounge-Bar

(geheel airconditioned)

RUIME PARKEERGELEGENHEID

Telefoon 512361 (10 lijnen)

straat 105, Den Haag, tel. 070-244787. *District Noord-Holland.*

Omdat wegens tijdgebrek de agenda van de ledenvergadering op 8 en 9 nov. jl. niet kon worden afgewerkt zal er op 3 januari 1970 een tweede ledenvergadering worden gehouden. Plaats zal tijdig bekend worden gemaakt.

De werkzaamheden van het H.B. zullen allereerst in het teken staan van de trekpaarden conferentie 31/1 en 1/2 te Breda, waar o.a. Mens en Samenleving en Hoger Onderwijs in eindbehandeling zullen komen. Voor w.b.t. Hoger Onderwijs, leden die alsnog

belangstelling hebben voor deze werkgroep kunnen zich vervoegen bij Dick Dees.

Het H.B. heeft de internationale contacten onlangs uitgebreid met de deelname aan een gespreksgroep tot het oprichten van een Europese Regering.

Bij de verzending van de Driemaster heeft inmiddels een sanering plaatsgehad. Wij hopen nu dat iedereen ons blad ontvangt, mocht dit niet zo wezen dan dient u dat door te geven aan Marion Sanders. Voorts willen wij u er op wijzen dat slechts die le-

den een Driemaster ontvangen waarvoor afdracht is betaald.

Het Liberaal beraad is bijna voltooid, het antwoord op vraag 4 zal op korte termijn worden gepubliceerd. Discussies hierover zullen in het komende jaar zeker op ons programma staan. Heeft u suggesties omtrent de vorm hiervan, wij zien ze gaarne tegemoet. Rest mij nog de afgetreden H.B. leden Ada Justman Jacob, Marian Seevinck en Henk Bosma onze hartelijke dank te betuigen voor alles wat zij voor onze organisatie gedaan hebben. Wij hopen ze nog heel vaak in Liberale kringen tegen te komen. A. G.

MARGINAAAL

Het lijkt er tegenwoordig veel op dat het kabinet-De Jong nog eens over de glibberige A.R.P. zal uitglijden. Maar in de herfst moet je altijd voorzichtig zijn. Vooral als de linker voet van de rechter niet weet wie het eerst weer een stap zal doen. Het recht(s) door zee gaan schijnt een aantal christelijke jongens zwaar af te gaan. Doch van een partij van spijststemmers, bezwaarders en anderszins zwaar op de hand zijnden is zo iets begrijpelijk. Het is alleen zo moeilijk dat 70% van de A.R.P.-aanhangers de C.C.P. een goed idee vindt. (C.C.P. zal de afkorting van Centrale Commando Post zijn, neem ik aan. Zou Biesheuvel, in navolging van Nixon, daarom niet ook eens een beroep op deze „stille meerderheid“ kunnen doen? Dan behoeft er in het vervolg misschien ook niet meer zo'n uitgebreide exegese over A.R.P.-moties gegeven te worden. Dan is het tenminste voor hen, die nu de evangelische kluts kwijt zijn weer duidelijk dat de A.R.P. in wezen een rechtse partij is.

Uit een enquête van het Nieuwsblad van het Noorden onder Tweede Kamerleden is gebleken, dat de 17 V.V.D.-ers bijna als enigen (totaal 21) van oordeel waren dat de regering voldoende aandacht voor de problemen van het Noorden heeft. Wij vragen ons, vermoedelijk met vele Noordelingen, af of de V.V.D.-fractie dit nu echt meent. Zouden rancunegevoelens ten opzichte van het vroegere kabinet-Cals, dat met de Nota over de Ruimtelijke Ordening kwam, misschien niet een rol spelen? Of is men inderdaad tegen een zekere spreiding van de bevolking? Indien dit zo is,

kan daaruit afgeleid worden dat ruimtelijke ordening kennelijk niet in het vrijheidsbegrip van de V.V.D. past. De konsekwentie hiervan is dat de werklozen uit Oost-Groningen dan maar naar Rotterdam of Den Haag moeten komen (waar Wiegels al duizend extra woningen voor ze gevraagd heeft). We zijn intussen wel benieuwd of de noordelijke V.V.D.-afdelingen hier nog iets op te zeggen zullen hebben. Want zelfs De Block weet immers niets anders te vertellen dan dat het Noorden ontzettend veel „pech gehad heeft“. Dat is zo, De Block is immers toevalig Katholiek.

J. LAMBERS

NIEUWE SCHEIDSLIJNEN IN DE POLITIEK

*door
drs. Erwin Nypels, lid der Tweede Kamer voor D'66; voorzitter van de JOVD 1962-1964.*

Het is voldoende bekend dat de onduidelijkheid in de Nederlandse politiek met de dag toeneemt. Er zijn vele oorzaken, zoals: de emancipatie van de verschillende achtergestelde bevolkingsgroepen, de gewijzigde houding van de Christenen t.o.v. elkaar en t.o.v. andersdenkenden, de ontwikkeling van diverse wetenschappen, de verandering in het rechtsbewustzijn en het ontstaan van een ingewikkeld produktiesysteem. Dit alles heeft er toe geleid dat de oorspronkelijke vrij duidelijke scheidslijnen tussen de politieke hoofdstromingen in ons land zijn gaan vervagen. De opvattingen van de vleugels van de verschillende partijen gingen elkaar overlappen, terwijl binnen de politieke stromingen die voornamelijk gegroepeerd waren rondom bepaalde (politieke) beginselen, een steeds groter verschil in inzicht ontstond over de interpretatie en consequenties van die beginselen (ortho-

Van de penningmeester

Willen alle afdelingspenningmeesters, indien zij dat nog niet gedaan hebben, de afdrachten voor 1969/70 overmaken op giro 953500 t.n.v. Alg. Penn. der J.O.V.D. te Hengelo?

Willen de landelijke leden hun contributie ad. f 12,50 eveneens overmaken aan de alg. penningmeester?

doxen contra moderneren). Gevolg, onduidelijkheid!

Merkwaardig is dat thans vrij algemeen de onduidelijkheid van de confessionele partijen wordt erkend, terwijl in liberale en socialistische kring veel minder wordt ingezien dat deze beide stromingen in steeds sterkere mate aan hetzelfde euvel beginnen te lijden. Soms zien de liberalen het nog wel bij de socialisten, en omgekeerd; maar van de eigen stroming ziet men het meestal niet. En toch is het liberalisme nationaal en internationaal eigenlijk niet meer als een eenheid te beschouwen. Wie het indrukwekkende pakket van resoluties en HB-verklaringen alsmede de Stemverheffing en het minimumprogramma van de JOVD uit de 20 jaren van haar bestaan doorneemt, ziet dat hier een volstrekt eigen interpretatie van liberalisme werd opgebouwd; een interpretatie die afweek van die van de VVD-programma's en het optreden van de VVD-fractie in de Tweede Kamer. De oprichting van het Liberaal-Democratisch Centrum was bovendien niet alleen om

een democratisering en discussie binnen de VVD te stimuleren, maar ook om een politieke koerswijziging van die partij te weeg te brengen. De JOVD- en de LDC-opvattingen vertonen overigens veel overeenkomst.

Ook de interpretaties van de diverse schakeringen binnen de PvdA, PSP (en CPN) van het socialisme vertonen belangrijke verschillen, o.a. ten aanzien van het vraagstuk van de nationalisatie van grond, huizen en produktiemiddelen.

De liberale en socialistische zijn precies even onduidelijk geworden als de confessionele partijen! Voor velen in ons land is verder de liberaal-socialistische tegenstelling even onwaarschijnlijk geworden als de tegenstellingen tussen zgn. christelijke en niet-christelijke partijen. Het is een tegenstelling uit de oude doos, die paste bij een vroegere maatschappijstructuur. Zo wordt de strijd over weinig of veel overheidsingrijpen bv. van steeds minder politieke betekenis. De liberalen hebben het overheidsingrijpen o.a. in het kader van een conjunctuurpolitiek en een ruimtelijk orderingsbeleid al lang moeten erkennen. Bij de behandeling van Roolvinks loonwet in de Tweede Kamer deed zich het politiek interessante feit voor dat de socialis-

tische PvdA optrad als kampioen van de vrije loonpolitiek en dat de VVD-fractie sterke bevoegdheden voor de overheid bepleitte tot ingrijpen in de loonvorming. (Welke fractie was nu de liberale?).

De ingewikkelder wordende maatschappij maakt het voorts steeds moeilijker om met enkele eenvoudige principe-uitspraken, neergelegd in een beginselprogramma, politiek te bedrijven. Het zal nodig zijn de nadruk bij de partijvorming te gaan leggen op programmatische overeenstemming t.a.v. de belangrijkste politieke vraagstukken. Omdat in iedere periode steeds andere vraagstukken belangrijk zijn, zullen ook iedere keer weer andere groepen van kiezers de politieke partijen steunen.

Een van de belangrijkste vraagstukken is thans in welke mate en op welke wijze een democratische maatschappij opgebouwd moet worden. De tegenstelling tussen sterk democratisch gezinden en meer autoritair ingestelden is van grotere betekenis geworden dan de liberaal-socialistische tegenstelling. Ik zie in de toekomst twee grote politieke groeperingen ontstaan: een ondogmatische en hervormingsgezinde beweging gericht op een radicale democratisering van de

samenleving; en een meer conservatieve en autoritaire stroming gericht op het behoud van de bestaande maatschappelijke normen en vormen en de bestaande gezagsverhoudingen. D '66 vormt een eerste aanzet tot de eerstgenoemde politieke beweging. Wil deze beweging uitgroeien tot een meerderheidsgroepering dan zal steun nodig zijn van de kiezers die oorspronkelijk op de liberale, socialistische en confessionele partijen stemden. In de nieuwe radicaal-democratische partij zullen belangrijke delen van de bestaande politieke stromingen in ons land, dus ook van het liberalisme, samenvloeien en hun voortzetting vinden. Wat D '66 betreft is dat reeds gebleken. In het D '66-program zijn vele ideeën van JOVD-resoluties en -uitspraken opgenomen. Vele JOVD'ers en oud-JOVD'ers stonden dan ook aan de wieg van D '66.

Als uitvloeisel van bovenstaande ontwikkelingen neem ik aan dat het liberalisme en het socialisme evenals de confessionele partijen als afzonderlijke politieke stromingen geen toekomst meer hebben. De politieke indeling zal in de toekomst plaats vinden langs nieuwe en regelmatig veranderende politieke scheidingslijnen.

DEZE CHAUFFEUR LAADT EN LOST IN 4 MINUTEN 21 SECONDEN !!!

Hoe kan dat nou? Simpel! Eén chauffeur, één truck en Van Weelde's wissellaadbakken. 'n Enorme besparing op wachttijd, arbeidsloon verzekering en motorrijtuigenbelasting. Alle wissellaadbakken conform toegestane draagvermogens,

voor elk soort vervoer en in diverse afmetingen. De metalen bodemframes zijn uitgerust met draaibare of inschuifbare steunpoten. Iedere truck voorzien van hydraulische hefinstallatie in vermogens van 5 t/m 15 ton.

CARROSSERIE- EN CONTAINERFABRIEK

PAUL & VAN WEELDE N.V.

'S-GRAVENWEG 350 - NIEUWERKERK A/D IJSSEL - TEL. (01803)-2841* - TELEX 23240

